

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
101 Reykjavík

Reykjavík, 16. nóvember 2018
Tilvísun: 2018020096
GBG/SE

Efni: Umsögn Vegagerðarinnar um frumvarp til umferðarlaga, 219. mál.

Með tölvupósti dags. 1. nóvember sl. var Vegagerðinni gefinn kostur á að koma að athugasemdum við ofangreint lagafrumvarp til umhverfis- og samgöngunefndar Alþingis og frestur gefinn til 15. nóvember.

Vegagerðin hefur á fyrri stigum vinnslu frumvarps til nýrra umferðarlaga komið á framfæri athugasemdum sem sumar hverjar hafa leitt til breytinga. Nú þegar frumvarpið hefur verið lagt fyrir Alþingi, telur Vegagerðin rétt að vekja athygli nefndarinnar á nokkrum ákvæðum sem stofnunin telur nauðsynlegt að nefndin taki til sérstakrar skoðunar:

Um 3. gr. – skilgreiningar

Hugtakið *ökumaður* er ekki skilgreint sérstaklega í 3. gr. en er þó margoft notað í lögunum. Vegagerðin leggur til þá breytingu að fremur sé notað hugtakið *stjórnandi ökutækis*, nema þörf sé á nánari aðgreiningu, og hugtakið skilgreint sérstaklega í 3. gr. laganna. Í þeim tilvikum sem þörf er á nánari aðgreiningu mætti nota sértækari hugtök, t.a.m. *stjórnanda reiðhjóls* og *stjórnanda bifreiðar*, eftir því sem við á hverju sinni.

Um 37. gr. – almennar hraðatakmarkanir

Vegagerðin tekur undir þau sjónarmið sem fram koma í 7. mgr. sérstakra athugasemda um 37. gr. í greinargerð, um að leitast skuli eins og kostur er við að samræma hraða bifreiða á þjóðvegum landsins. Vegagerðin telur þó að fremur ætti að lækka leyfðan hámarkshraða almennrar umferðar heldur en að hækka leyfðan ökuhraða vörubifreiða og annarra ökutækja sem nú er bundinn við 80 kílómetra hámarkshraða á klukkustund á bundnu slitlagi.

Almennt er talið að umferðaröryggissjónarmið mæli gegn því að auka umferðarhraða á venjulegum tveggja akreina vegum. Þar ber helst að nefna að við árekstur á hraðanum 90 km/klst. er hættan á að láta lífið í árekstri um 70% meiri en við árekstur á 80 km/klst. Nánar má lesa um þetta á heimasíðu sænska Trafíkverket, <https://www.trafikverket.se/resa-och-trafik/vag/Hastighetsgranser-pa-vag/>. Í Svíþjóð er nú unnið að því að lækka leyfilegan hámarkshraða í 80 km/klst. á hefðbundnum tveggja akreina vegum þar sem akstursstefnur eru ekki aðgreindar. Þar eru þó undanskildir vegir með mjög lítilli umferð.

Um 39. gr. – aksturskeppnir

Vegagerðin gerir ekki efnislegar athugasemdir við greinina en telur þó rétt að tekið sé til athugunar hvort ákvæðið skuli einnig ná til götuhlaupa, skrúðgangna og viðlíka viðburða. Við sama tækifæri vill Vegagerðin benda á að í sérstökum athugasemdum um 39. gr. í greinargerð segir:

„Til akstursíþrótta teljast í samræmi við skilgreiningu á hugtakinu í 3. gr. keppnir, sýningar og æfingar í akstri og notkun ökutækja þar sem heimilt er að veita undanþágur frá tilteknum ákvæðum umferðarlaga.“

Ekki er í 3. gr. að finna skilgreiningu á hugtakinu *akstursíþrótt* og er rétt að bæta úr því.

Um 90. gr. – auglýsingaskilti við veg

Í 90. gr. frumvarpsins er kveðið á um heimild veghaldara til að gera kröfu um að auglýsingaskilti eða sambærilegur búnaður verði fjarlægður, að uppfylltum nánar tilteknum skilyrðum. Í greininni er þó ekki vikið að því hvernig meðferð slíkrar kröfu skuli háttáð eða hver úrræði veghaldara eru sé ekki orðið við kröfu um að búnaður verði fjarlægður.

Vegagerðin telur rétt að í lögunum verði kveðið á um málsmeðferð, svo sem tiltekinn frest ábyrgðaraðila til að bregðast við kröfu veghaldara og að veghaldara verði heimilað að fjarlægja slíkan búnað á kostnað ábyrgðaraðila sé ekki orðið við kröfunni innan þess tíma. Leggur Vegagerðin því til eftirfarandi breytingu:

Á eftir 1. mgr. 90. gr. frumvarpsins komi ný málsgrein, svohljóðandi:

Verði ábyrgðaraðili búnaðar ekki við áskorun veghaldara um að fjarlægja búnað skv. 1. mgr. innan hæfilegs frests er veghaldara heimilt að fjarlægja búnaðinn á kostnað ábyrgðaraðila. Valdi búnaður yfirvofandi hættu fyrir umferð getur veghaldari, að fengnu leyfi lögreglu, látið fjarlægja búnað þegar í stað.

Um 112. gr. – brottflutning ökutækja

Vegagerðin hefur á fyrri stigum þessa frumvarps talið nauðsynlegt að unnt sé að flytja eða láta flytja á brott ökutæki sem standa á öryggissvæði vegar þannig að það valdi truflun á umferð, snjómokstri eða vinnu við veg. Einnig þurfi að vera tryggt að unnt sé að innheimta kostnað af þessu hjá ökumanni eða eiganda ökutækisins.

Samkvæmt 112. gr. frumvarpsins, sem er að meginstefnu til efnislega samhljóða 110. gr. gildandi umferðarlaga, verður einungis lögreglu heimilt að láta flytja brott ökutæki sem valda truflun á umferð, snjómokstri eða vinnu við veg. Í 6. mgr. 112. gr. frumvarpsins er ráðherra heimilað að ákveða að sveitarfélög fari í heild eða að hluta með framkvæmd greinarinnar, að fenginni ósk sveitarstjórnar.

Sveitarfélög fara með veghald sveitarfélagsvega skv. 13. gr. sbr. 9. gr. vegalaga og Vegagerðin fer með veghald þjóðvega skv. 13. gr. sbr. 8. gr. sömu laga. Vegagerðin telur að skilvirknisjónarmið mæli með því að Vegagerðinni sé einnig heimilað, eftir atvikum að fenginni heimild ráðherra, að fjarlægja eða láta fjarlægja ökutæki af þjóðvegum án atbeina lögreglu, í stað þess að einungis sveitarfélög hafi slíka heimild.

Rétt er í þessu samhengi að taka fram að í 2. mgr. 47. gr. vegalaga er kveðið á um sambærilega heimild veghaldara til að fjarlægja óviðkomandi hluti eða muni af vegsvæði á kostnað eiganda en ökutæki falla að jafnaði ekki undir þessa heimild veghaldara.

Núverandi ástand veldur bæði óþarfa töfum við snjómokstur og aðra vinnu við veg, auk þess að valda óþarfa álagi á lögreglu, sem getur sökum anna og vegalengda átt erfitt með að bregðast við tilkynningum Vegagerðarinnar um ökutæki sem þarf að fjarlægja. Vegagerðin vill ítreka þessa afstöðu sína og óskar eftir því að nefndin taki til sérstakrar skoðunar að Vegagerðinni verði veitt slík heimild.

Vegagerðin gerir að öðru leyti ekki athugasemdir við frumvarpið og er fylgjandi því að það verði samþykkt með ofangreindum breytingum.

Virðingarfyllst,

Stefán Erlendsson

Forstöðumaður lögfræðideildar

